

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 października 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR del. Grzegorz Tyrka
Protokolant:	Zuzanna Gulcz

po rozpoznaniu w dniu 7 października 2015 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy S. Ż.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o emeryturę pomostową

na skutek odwołania S. Ż.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 8 kwietnia 2015 r. **nr** (...)

oddala odwołanie.

(-) SSR del. Grzegorz Tyrka

VIII U 851/15

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją z dnia 8 kwietnia 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił S. Ż. prawa do emerytury.

Na uzasadnienie podano, że odwołujący S. Ż. złożył dnia 9 marca 2015 roku wniosek o emeryturę pomostową. Odwołujący nie spełnił kumulatywnie przesłanek zawartych w art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych (tj. Dz.U. z 2015 roku, poz. 965 ze zm.). Odwołujący nie udowodnił okresu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wynoszącego co najmniej 15 lat. Organ rentowy nie uznał za pracę w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia w Kopalni (...) w Z., bowiem w zaświadczeniu pracodawca nie określił pracy ściśle według obowiązujących przepisów. Odwołujący nie osiągnął wieku 60 lat i nie wykazał, że rozwiązał stosunek pracy.

Dnia 13 maja 2015 roku S. Ż. wniósł odwołanie, domagając się zmiany zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie prawa do emerytury pomostowej i zasądzenia na swoją rzecz od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. poniesionych kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Na uzasadnienie podano, że organ rentowy niezasadnie odmówił zaliczenia okresu zatrudnienia odwołującego w Kopalni (...) w G. i (...) w Z. oraz w Zakładach (...) S.A. w G. do pracy w warunkach szczególnych. Odwołujący podał, że spełnił przesłankę 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych, jednakże nie rozwiązał umowy o pracę. Odwołujący dodał, że wiek 60 lat osiągnie 20 maja 2015 roku.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. wniósł o oddalenie odwołania, przytaczając argumentację podaną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Bezspornym w niniejszym postępowaniu były następujące okoliczności:

Dnia 9 marca 2015 roku odwołujący S. Ż., urodzony dnia (...), złożył wniosek o prawo do emerytury pomostowej.

Na dzień złożenia wydania zaskarżonej decyzji odwołujący nie ukończył 60 lat.

Odwołujący oświadczył, że jego stosunek pracy ulegnie rozwiązaniu z dniem 31 października 2015 roku.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie S. Ż. nie zasługuje na uwzględnienie.

Odwołujący domaga się przyznanie prawa do świadczenia na podstawie ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych (tj. Dz.U. z 2015 roku, poz. 965 ze zm.)

Zgodnie z art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych, prawo do emerytury pomostowej, [...], przysługuje **pracownikowi**, który spełnia **łącznie** następujące warunki:

- 1) urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r.;
- 2) ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
- 3) osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- 4) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
- 5) przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
- 6) po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 7) nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Należy podkreślić, że przepisy prawa ubezpieczeń społecznych mają charakter norm bezwzględnie obowiązujących. Instytucja wcześniejszej emerytury podlega ścisłej wykładni. Przesłanki nabycia prawa do emerytury na podstawie przepisów o emeryturach pomostowych muszą być spełnione łącznie, co oznacza, że brak choćby jednego z tych warunków powoduje niemożność nabycia uprawnień emerytalnych – wyroki Sądów Apelacyjnych: w B. z dnia 11 września 2012 roku, w sprawie III AUa 440/12, opublikowany w LEX Nr 1220435 oraz we W. z dnia 26 kwietnia 2012 roku, w sprawie III AUa 252/12, opublikowany w LEX Nr 1164689.

Odwołujący nie spełnił kumulatywnie przesłanek prawnych zawartych w art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych, bowiem na dzień wydania zaskarżonej decyzji nie rozwiązał stosunku pracy i nie ukończył 60 lat.

Dla uzyskania prawa do emerytury pomostowej wymagane jest rozwiązanie stosunku pracy. Dotyczy to wszystkich stosunków pracy w jakich pozostaje ubezpieczony, niezależnie od wymiaru czasu pracy oraz od rodzaju tej pracy.

Należy zwrócić uwagę, że w postępowaniu sądowym w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, które ma charakter odwoławczy i kontrolny, postępowanie dowodowe ogranicza się do sprawdzenia zgodności z prawem decyzji wydanej przez organ rentowy. Badanie takie jest możliwe tylko przy uwzględnieniu stanu faktycznego i prawnego istniejącego w chwili wydania decyzji, a więc w chwili ustalania prawa do świadczenia przez organ rentowy – wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 października 2014 roku, w sprawie II UK 11/14, opublikowany w LEX Nr 1545033.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku podniósł, że można mieć wątpliwości, czy w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych stosuje się przepis art. 316 § 1 k.p.c. Wynika to z tego, że rolą sądu jest dokonanie kontroli decyzji organu rentowego. Wprawdzie posiada on uprawnienia rozpoznawcze, jednak wspomniany aspekt kontrolny wyznacza zakres oceny, także w ujęciu temporalnym. Na tym polega specyfika postępowania w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych. Punktem odniesienia dla sądu jest decyzja organu rentowego. Oznacza to, że sąd co do zasady nie może dokonywać oceny sytuacji faktycznej i prawnej nieznannej Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych. W przeciwnym razie doszłoby do uchybienia swoistego „dwuinstancyjnego” postępowania, którego celem jest zespolenie administracyjnoprawnego i sądowego modelu procedowania – wyrok z dnia 20 maja 2014 roku, w sprawie III AUa 1931/13, opublikowany w LEX Nr 1469290.

Z powyższych orzeczeń wynika, że zakres i przedmiot rozpoznania sądowego wyznacza treść decyzji organu rentowego. Rolą sądu jest rozstrzygnięcie o prawidłowości zaskarżonej decyzji. Zatem Sąd oceniał legalność decyzji według stanu rzeczy w chwili jej wydania.

Skoro na dzień wydania zaskarżonej decyzji odwołujący nie ukończył 60 lat i nie rozwiązał stosunku pracy, to z uwagi na brak spełnienia łącznie przesłanek zawartych w art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych, przy zastosowaniu art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. odwołanie należało oddalić. Uwadze nie może umknąć okoliczność, że odwołujący na dzień wydania wyroku nie rozwiązał umowy o pracę.

(-) SSR del. Grzegorz Tyrka